

I. N. S. S. T.

28

CONSULTATIO MEDICA PRACTICA
proponens

ÆGROTUM ARTHITICO- NEPHRITICUM.

Hanc

Consensu Illustris Asclepiadei ordinis

in Athenæo Salano

LOCO DISPUTATIONIS INAUGURALIS
M O D E R A T O R E

DN. AUGUSTINO HEN- RICO FASCHIO,

Medicinæ Doctore, Anatomia, Chirurgia & Boanices
Professore Publico famigeratissimo, Archiatro Ducali
Saxonico celeberrimo,

Præceptore & Patrono suo plur. venerando,

PRO LICENTIA

Summos Honores, Privilegia, immunitates & insia
Doctoralia in arte Medicâ solemniter impetrandi,
publico Philiatrorum examini submitte.

JOH. JUSTUS BÜCKINGIUS,

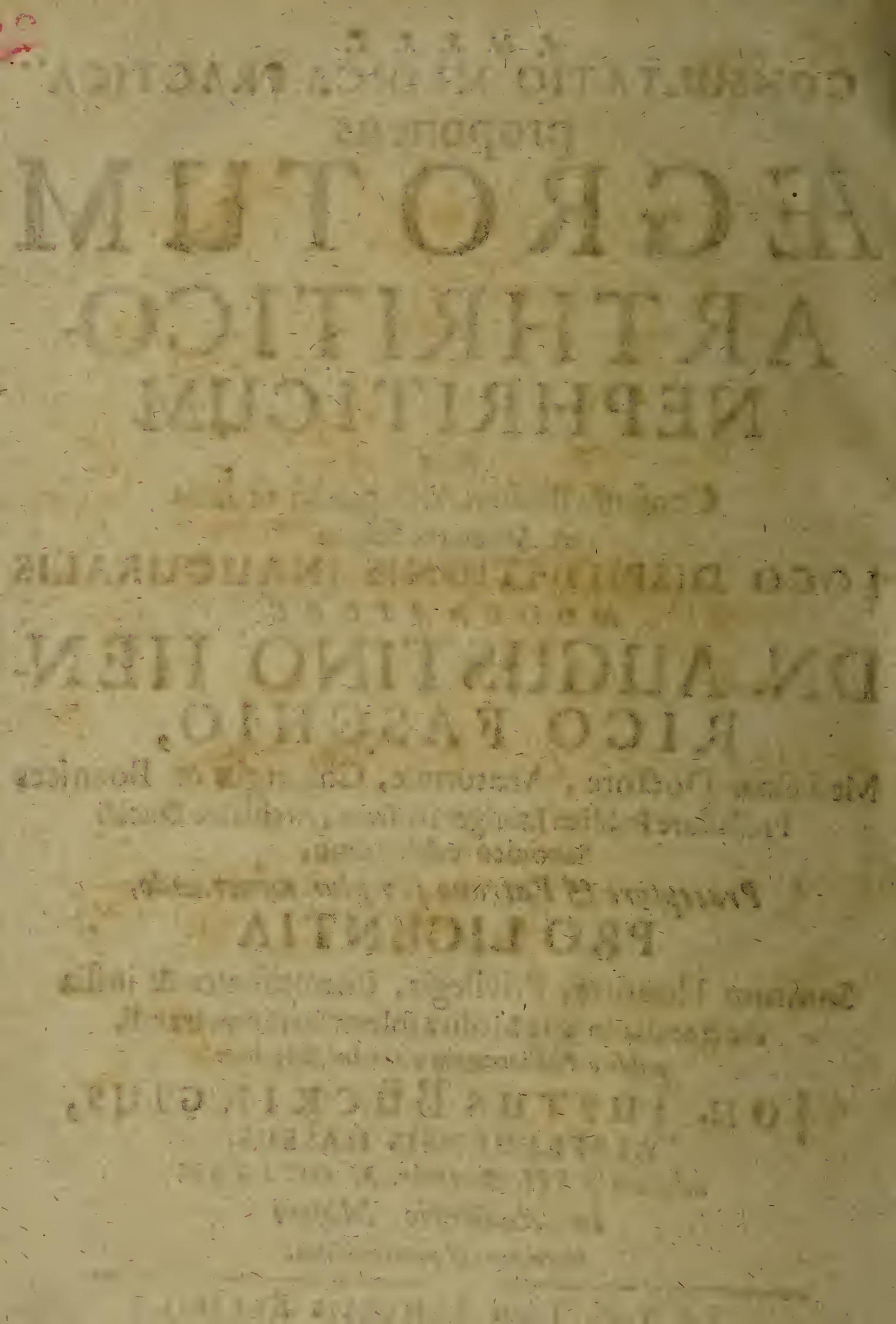
ALSFELDENSIS HASSUS,

ad diem XXII. Decembr. M DC LXXV.

In Auditorio Majori

Horis pro- & pomeridianis.

JENÆ, Typis SAMUELIS KREBSII.

PRO O E M I U M.

Toicorum antesignanum, Zenonem,
ut nec animi ob adversas res ac incommoda
mortales nunquam non circumvenientia, fu-
nera puta propinquorum, bonorum amissio-
nem, & similia: ita nec corporis dolores tri-
stari, & vel quidquam moveri, hominem mi-
nimè decere, docuisse; sed auditoribus suis, *dolorem esse pectam*
in pariete nebulam, persuadere studuisse: quin etiam sævissimis
aliquando cruciatum doloribus, velut *āπαγῆ*, ò dolor, dolor, ni-
bil agis! exclamâsse, è literarum constat monumentis. At, Zeno,

Vah! circum tua sunt silicis precordia venæ,

Et rigidum ferri semina pectus habet:

Natus es è scopulis, nutritus lacte ferino,

Et, dicam, silices pectus habere tuum.

Huc ades, arthriticosque ac néphriticos, qui fortissima
quoque, &, *qua pridem ignavos dedidicere metūs*, pectora, mi-
rum quantum excruciant, durissimoque suo sublimium etiam
hominum colla jugo submittere cogunt, dolores intuere, &
certarem, te à conceptâ recessurum sententiâ. Tanti etenim
isti sunt, ut quāplurimi, hanc eorum violentiam experti,
sævissimis etiam quibusvis, quolibet igne ferrove infligendis,
quām istis cruciatibus exponere sese malint.

Truculentum pectus, quod omnem quasi humanita-
tem, non dicam exsuit; sed penitus ejuravit!

Sed nobis ex homine natis humaniora sentire fas est, &
naturalis usus fert, humaniter censente D. Bernardo, ut omnis
caro similem carnem diligat. E re itaque ac officio nostro
erit, ut tam atrocium, vel quovis carnifice sæviūs sævien-

tium valetudinis humanæ tyrannorum, DOLORUM, puta
ARTHITICI AC NEPHRITICI, in unius ægri corpus de-
bacchantium ferociam compescere, ac in primis virum, sub-
sequâ propositum historiâ, de nobis præclarè meritum, & in-
dies merentem, è tâm diris cruciatibus, quantum in servan-
dorum hominum artis potestate est, beneficiorum memores,
eripere, aut saltem istos mitigare, DISPUTATIONIS SO-
LEMNIS locô, pro ingenii viribus moliamur. Hoc ut be-
nè ac feliciter eveniat, inexhaustum boni omnis fontem de-
votè pieque solicitamus!

C A S U S.

SENEX VENERANDUS 75. annorum, cuius
temperamentum ad caliditatem siccitatemque
non nihil inclinare videtur, habitus corporis medio-
cris, à tenerâ suâ ætate, ad multam usque senectu-
tem variis occupatus fuit itineribus, pluviosoque
cœlo nocteque dieque summum perpestus est fri-
gus, atque adeò, ut cogitatu facillimum sit, varios di-
etis peregrinationibus, uti sæpè fieri afolet, commis-
fos fuisse diætæ errores; ita præ cæteris huic ansam
dedisse morbo, extra dubitationis aleam positum
est; Abhinc 34. annis de doloribus pedum atque
manuum conqueritur atrocissimis, temporis tractu,
coxendices, scapulæ, cervix, imò, quod miratu
dignum, oculi iisdem ferè afficiebantur torminibus
cum tumore atque rubore conjunctis: articuli etiam
præprimis manuum atque pedum tophis quamplu-
rimis sunt referti. Appetitus quodammodo dimi-
nutus;

nutus est, unà cum siti nullo non tempore auctâ. Al-
vus officio minimè fungitur: respiratio quamvis be-
ne sese habere videatur, pulsus tamen celerior cum
debilitate observatur, noctu appropinquante omnia
exacerbantur dicta symptomata. Nec cerebrum ab
hâc tyrannide planè est immune; etenim vertigo,
insomniaque, & cephalalgia sæpè sæpius nostrum
vexant ægrotum: Hæc & alia non minus gravia sunt
presso insequuta pede mala, vesicæ scilicet atque re-
num calculus, cum lumborum dolore conjunctus,
stranguriâ, urina cruore tincta, atque diversi diver-
sarum figurarum calculi fuere excreti, subsequentे
nauseâ, mox vomitu. His omnibus frequenter fuit
associatus febrilis horror, levî cum calore. Innume-
ris ferè hisce stipatus ægrotus symptomatibus, im-
plorat Medici opem.

RESOLUTIO.

Affectum hunc esse complicatum, *Arthritico - scil.*
nephriticum, non tantùm ex artuum doloribus, iisque
atrocissimis, cùm rubore tumoreque con-
junctis; lumborum itidem dolore, stranguriâ, cruo-
re tinctâ, liquet; sed etiam alia in historia recensita signa ab-
undè manifestant.

Prioris nomen cùm generale sit, atque reliquas sub se
contineat species, illæque plurimam in partem nostro in
ægroto reperiantur, idcirco hunc in genere tractare atque
exponere, animus est.

Derivatur itaque *ægrotus* à *ægo*, articulo, eò, quod articuli
præcæteris sint afficti.

Non autem est *arthritis*, quæ *vaga*, nec quæ *scorbutica* dicitur, quia materiae velocitate destituta est, nec se pedum maculis laxitatè gingivarum prodit.

Particularis non est, uti diximus, cùm omnes penè ægroti artus invaserit; imò nec oculis pepercerit.

Non est *hæreditaria*; à sanis enim natus est æger parentibus.

Non *continua*, quia per paroxysmos quasi affligit ægrotum.

Maligni non est *moris*; ex manifestis enim deducitur causis: Ad *Chronicos* refertur *morbos*, qui actiones lædunt, & præfertim animales, sensum lædentes motumque diminuentes.

Quamvis meridiano sole clarus sit, huncce nostrum ægrotantem *Arthritide* laborare, attamen ejus præsentiam ordinis & methodi gratiâ demonstrabimus, & quidem

1. ex **ESSENTIALITER INHÆRENTIBUS**: dolore sc. articulos, præprimis cùm tumore atque rubore invadente.

2. **ESSENTIALITER CONSEQUENTIA**, motus scil. impotentia, vigiliæ &c. eundem confirmant.

3. **CAUSÆ PRÆGRESSÆ** eundem patefaciunt, tum naturales, tum nonnaturales, dilucidiùs post explicandæ; imprimis tamen huc facit nimia membrorum à frigore hiberno facta debilitatio.

4. **SIMILITUDO** & hic locum habet; observavimus enim ante annum eodem modō decubentem ægrum, ab omnibus protali habitum; hunc ergo affectum adesse extra omne positum dubium.

SUBJECTUM PRINCIPALE seu πεπτον δεκτικὸν sunt articulationes fere omnes, quatenus ex partibus membranis, ligamentosis atque nerveis fibris, tendinibus, periostii ossium capita circumcinctib; constant; unicum enim & adæquatum tactus subjectum sunt membranæ; reliqua vero, quatenus de membranis participant, à sentiendi non excluduntur facultate.

Notanter dicimus: *partes circa articulos membranosas*; si enim ad nervos, quatenus motui inserviunt & muscularis inserunt.

eruntur, tantæ acrimoniaz humor præcipitaretur; certò certius convulsivos excitaret motus: Ossa verò, cartilagines, articulorumque cavitates ab horum excludimus numero, quamvis ab aliis, præprimis Galeno 6. aph. 49. comment. sentendi iis attribuatur facultas; nec musculis primariò eadem competit, cum exactò non pölleant sensu, nisi membranarum fibrarumque nervearum ratione.

Rarum est, quando penem, latera, caput, frontem occupat; qualia exempla habent Capivacc. Sennertus aliquie. Notatu æque digna est observatio Magnif. D.D. Horstii, Patroni mei colendissimi, quando circa oculos ægrotantis dolores excitavit summos. Sennertus meminit arthriticorum, à quorum fronte arenulæ granorum Ælis instar abstergi potuerunt:

Hujus etiam rei testimonium sufficienter exhibuit Beatus BOSIUS, Polyhistor Academiæ nostra celeberrimus, qui arthriticis invasionibus per longam annorum seriem vexatus, circa digitorum tam manuum, quam pedum articulos, imò tandem in palpebris & superciliis rotundos & satis notabiles aluit tophos albicantes.

Ad subjectum principale quoque pertinet cutis, cuius maxima pars ex fibris arteriarum, venarum, nervorum & tendinum contexta est, atque dictorum vasorum oscula ultimò recipit, idque mediantibus glandulis seu papillis pyramidalibus, illarumque poris seu foraminulis, retis instar sese habentibus; haec enim papillæ sunt nerveæ portiones, ideoque validè sensibiles, ac è cute protuberantes; cutis quoque partes sunt fibræ infinitæ per longum & obliquum circumductæ, perque illam nerveæ disseminantur propagines, itaque materia acris, biliosaque ad has propulsâ, sumnum infert dolorem, & tantum, ut digitæ quoque vereantur admotionem.

A DÆQUATUM sunt penè universa corporis membra, motui obscuro atque manifesto inservientia, in historiâ recentata.

S E C U N D A R I U M constituit sanguinis massa unâ cum lymphâ, quatenus continent particulas acidas, eas, acres, quæ in corde non ritè digestæ, & à pancreate, aliisque glandulosis

cor-

corporibus non attractæ, neque correctæ, neq; separatæ sunt

CAUSA IMMEDIATA hujus adfectus consistit in continui, seu membranarum nervearum ab acrioribus jamjam explanandis humoribus factâ solutione.

MEDIATÆ PROXIMIORES explicatu quidem difficiles videntur; attamen easdem ex principiis Neotericorum quorundam deducere jam placet. Acres ergò sanguineæ massæ commixtos, acidos, ~~per~~ eos, circa articulorum ligamenta nervea, membranarumque fibras à frigore debilitatas stagnantes & coagulatos accusamus humores, è chyli particulis non ritè fermentatis, indigestisque ortos.

Notum quippe est, pleraque à nobis ore assumpta ex particulis Ævolatili ^oso ~~per~~ eo, acidoque &c. refertis, constare, uti Excellentiss. D. D. Wedelius, Professor Theoretices publicus famigeratissimus, Praceptor æternum mihi venerandus, eruditissimo atque curiosô tractatu in lucem edito, quoad vegetabilia, nuper demonstravit.

Hæc salivæ particulis volatilibus acidiusculis masticata ventriculique fermento acido, igneque vitali imbuta propriis alimentorum potulentorumque salibus variis dissoluta, fermentationem subeunt, cujus auxilio acidum ciborum atque potus occultum unà cum ventriculi Archeo fixiores oleosas atque volatiliores aggreditur particulas, leviterque sic modò fermentandi naturæ convenientissimò, volatilia à compedibus liberat; fixa verò volatilisat, adeoque seminali quâdam chyli proprietate imbuit.

Factâ nunc centrali dissolutione, & illorum compage, quin & ipsis penetralibus resolutis, quæque erant in occulto, in lucem protractis particulis ~~per~~ his Ænis, fixis atque acidis volatilibus, unà cum bilis lixiviosis balsamicis partibus & succo pancreatico à lateribus simul affluentibus, magis magisque mirabili modò exaltatis, inque intestinis depuratis, per eorundem glandulas, venis lacteis, simul cum lymphâ ductui dorsali, tandemque cordi infunduntur, ibi demque seminali cordis fermento, menstrui scil. singulari beneficiò magis volatilisantur, & sigillo vitali atque ideâ specifica

cificâ insigniuntur, & sic cum admixtô sanguine, partibus chyli alcalicis volatilibus, cum gas sis seu Æris magis magisque digestione, circulationeque exaltatis, rubicundum ac purpureum nanciscuntur colorem, sive unâ cum sanguine ad omnes totius corporis partes nutriendas, per arterias, mediante cordis pulsū, abeunt.

Contrarium verò si eveniat, atque feculentis crudioribus; acidioribus scil. remanentibus particulis, ut & volatilibus Æris , quacunque de causâ dicto modō non elicitis, multò minus in corde alteratis, accidit, ut, si tales acidiores fixioresque humores per arteriarum, præprimis suralium fibras minutissimas, membranæas ad articulationes, unâ cum cibis animalibus per nervos adveniant; ob Θ is volatilis sanguinis arteriosi defectum, aciores redundunt, adeò, ut ob eandem cruditatem fixitatemque ingressus in minutissima venarum, lymphaticorumque vasorum orifica glandulosa prohibeatur, & dubio procul cum iisdem ibidem repertis seminalibus fermentis partibus propriis, unâ cum lymphâ in glandulis conglomeratis, conglobatisque cerebri, mesenterii, pancreatis, &c. repertâ & exstante, effervescere incipiunt, pariter ac in Θ lo Ætis ac $\text{Pro} \Theta$ lato &c. Acidum enim præprimis lymphæ cum volatilioribus alcalicis effervescentiam excitando, summos eosque atrocissimos excitat in dictis membranis nerveis, eas scil. vellicando, dolores.

Cum verò Θ ia volatiliæ alcalia pauciora, aquosis lymphæ partibus per vasa lymphatica lente separatis, ab acido ad sui saturationis properante punctum, eadem in gelatinam, & successivo gradu in tophaceam coagulantur materiam.

Sin verò biliosæ, Θ næ, Ær æ fuerint admixtae partes, ad cutis glandulas papillares nerveas detrusæ, ruborem conciliant cuti summum, eò ferè modō, ac si Θ li gas terebinthi affundatur, emissis ad digladiandum cominus militibus suis, non raroflammam concipiunt.

Renalis *calculi subjectum* æque ac ejus causa immediata notissima cum sit, mediatam saltē hic adjuncturi sumus, quæ similiter iisdem ex principiis universæ naturæ communibus petenda erit.

Eædem in præcedentibus notatæ particulæ, digestione ac fermentatione è chylo non elicita, nec in corde volatilisatione exaltata, crudiores cum sanguine è sinistrô cordis thalamô per arteriam magnam deorsum ad emulgentes ramos in ipsum parenchyma renum deportantur; circa papillares eorum carunculas colliguntur, in quarum porulis acidiores sanguinis particulæ hærentes, nec ob cruditatem exitum invenientes, alias volatiles alcalicas, &reasque particulas transcolandas, ibidem arripiunt, atque acidô his saturatô in calculum figunt durissimum, non aliter, quâm ex V rectifici cum Th. &c. conjuncto, aliquot mensium digestione leni, calculus, lapis animalis quibusdam dictus, coloris punicei producitur.

Eodem verò modo cibi quivis masticati, salivâ soluti, circa dentes hærentes, dissolvuntur, &c. crassi eorum dissolutâ, particulæ volatiles. & ex à compedibus liberata fugam petunt, (hinc quorundam oris fœtor;) reliquæ verò ab acidô arrepta figuntur, sicque in frumento abeunt, qui & in fixas, oleosas, & eas; & hæ quidem in volatiles resolvi, arte chemicâ, possunt.

Quoad essendi modum, & quidem ratione quantitatis, humores peccant acidiores, naturæ legibus atque instituto non respondentes, qui naturales si excedunt terminos, periculum debilioribus minantur partibus.

Qualitatibus excedunt manifestis humores, quatenus acidoris redditî sunt participes naturæ, qui tunc ad acidam, modò ad acrimoniam aliam, aut mixtam inclinant qualitatem ratione diversorum fermentorum diversam, adeo ut acido prædominium habente, coagulentur; hoc absente, & salino cæteris præpollente, solvantur. Occultam cum Platero vix agnoscimus.

Generationis horum humorum modum quod attinet, generatur materia τούτη ηγιεινή καὶ βρεγχύ, non quidem in articulis ipsis, verum in sanguine, glandulisve conglomerationis congregatisque, pancreate, mesenterio, cerebro &c. modò in uno, modò in pluribus simul.

Transmittitur postmodum & saturatur materia per arterias, harumque ramulos, usque ad extremitates artuum frigore debilitatorum porosque membranarum.

Fluxionis modus fit sanguinis cum lymphâ rarefactâ fermentatione, quæ longius, ut excurrere possit, desiderat spatiū. Modum verò fluxionis hujus promovere possunt vasorum dictorum, arteriarum nempe, valvulæ, & initium faciunt sigmoides sive semilunares, quæ utpote foras spectantes è dextrô cordis ventriculô in venam arteriosam sanguinem beneficiō systoles exclusum recipiunt, & ne iterum relabatur, impediunt. Ita continuatur fluxionis modus, usque dum in partes, à frigore imbecilles redditas, eorum humorum fiat influxus. Unde imbecillitas talis partium causa est inter alias præcipua, quæ affluxum promovet.

MEDIATÆ NATURALES, inter quas occurrit temperamentum ægrotantis calidum atque siccum, seu cholericum.

Habitus mediocris hic suum etiam addit calcum.

Ætas senilis caloris ob defectum maximi est momenti. Sinæ enim, oleosæ seu æx volatiles sanguinis partes deficiunt naturâ, sicque pituitæ generationi aperitur janua.

Sexus virilis magis diætæ erroribus deditus.

Hæreditaria dispositio in nostrô non invenit locum; progressum hinc facimus ad

NONNATURALES: ubi AER primùm venit confundandus, cuius particulæ acidæ, Θsæ, Οis æstu non temperatæ, respiratione attractæ, volatiles figunt sanguinis particulæ, adque motum reddunt ineptiores. Per poros etiam ad articulorum membranas nerveas sese insinuantes, motum impedient, atque quadantenus aciditate suâ figunt.

CIBI ex vegetabilium atque animalium particulis fixioribus, æcis volatilibus ac acidis constantes, ad hujus affectus productionem quam maximè faciunt, vel dum nimiâ ingesti sunt quantitate, vel non probè præparati aromatibusque correcti, inque ventriculo aliisve corporis partibus non ritè fermentati. Impuriores particulæ, si non per loca excernantur convenientia, ad debiliores partes deponuntur.

Longo abhinc tempore, dum mercaturam fecisset noster æger, varia varii generis vina, uti peregrinantes non raro solent, vel sponte, vel necessitate coacti, assumit; quæ si vel non ritè fermentata, vel à loco natali ea existunt, atque subacidiuscula, in que ventriculo non ritè digesta atque volatili-fata in corde accidit, ut horum particulæ stres acidioresque ad minutissimas membranarum fibrillas, glandularumque in renibus pervenientes porulos, in diversa ratione diversitatis materiae abeant concreta.

Motus nimius partes nimis debilitando & tusque de-pauperando, ad hosce recipiendos humores ansam dedit articulis.

VIGILIAE intempestivæ ac nocturnæ & tus animales consumendo, & acrimoniam spiritibus alià temperatam, augendo, non sunt inter causas ultimæ.

Inter ANIMI PATHEMATA IRA patris fungitur officiò quam maximè. Ab animâ enim perceptis per sensuum organa injuriis &c. ad ejus obœunda munia utitur artibus animalibus, qui per nervos pervenientes ad musculos, tendines, & tandem ossa ad motum stimulant, unde consequenter bilis etiam vesicula per nervos sibi proprios mota vel irritata, bilem reddit mobiliorem, quæ mobilior reddit a ut volatilior in intestina partim superiora, & hinc in ventricu-li ruit cavitatem, unde vomitus insequuntur non raro enormes; partim ad inferiora, unde cor, massam sanguineam, omniesque corporis partes, & hinc universam perturbat sanguinis œconomiam, acriores reddit ferè singulos humores, artibus insidiantes, quos præpîmis debilitat, unde hoc in actu tremore, stimulatis nerveis membranis, afficiuntur, & tandem lento gradu, absumptâ materiâ volatiliori, remanentibus circa articulos viscidioribus atque acidioribus, dolore isti torquentur atrocissimo, imò tractu temporis motu planè destituuntur.

RÉTENTÀ & hîc non minus accusantur, quippe assumentorū particulæ acres ad alias si deponuntur partes, excrementa relinquunt viscida, Æbus destituta, quorum absentia

entiâ alvus non stimulatur, nec, ut officio fungatur, admittetur.

VENUS, quæ alias Bacchi proles salutatur, & propter repetitum matrimonium & liberorum desiderium frequens hic conjicitur, ~us absymendo genitales, hincque acriorem reddendo sanguinem, commodissima hic declaratur causa. Appositè hinc Poëta:

*E solvilumbo Baccho, solvilumbaque
Venere, creata est solvilumba podagra.*

Et: Ut Venus enervat vires, sic copia vini
extenuat nervos, debilitatq; pedes.

Nunc ad symptomatum, ex hisce causis natorum, rationem reddehdam nos accingemus, & (i.) quidem,

Dolorem pedum aliarumque partium, quæ scil. matricis instar ad hocce fermentum suscipiendum idoneæ sunt atque dispositæ, quod attinet, illum Tho-acidis non probè fermentatis atque digestis adscribimus humoribus, nerveas ligamentosasque membranas vellicantibus ac stimulantibus.

2. Tumor propè articulos, alibique productus rarefactio-
ni humorum vel halitibus ab effervescentiâ vitiosâ exsurgen-
tibus suam debet originem.

3. Rubedo in partibus dolentibus subsequens agnoscit partes biliosas, acres, Thnas atque Phreas.

4. Tophi atque nodi tandem exorti, acidis particulis ad saturationis punctum jamjam deductis, lymphâ ab iisdem coagulatâ subministrante materiam, adscribuntur; eodem ferè modô, ac si D. per se soluta, vel ♀, qui liquiditate lymphae vel synoviae respondere videtur, Th communis præcipiatur, in calcem albicantem, tophis non absimilem coagu-
latur.

5. Appetitus quandoque diminutus existit, cum scil. nativum ventriculi fermentum copiâ indigestorum ciborum obturum sit, nec raro biliosis superabundantibus particulis, animi commotionibus gravioribus in ventriculum delatis invertatur, adeoque diminuto præbeat ansam appetitui.

6. *Situs* sæpiissimè ab halitibus biliosis, salsis, nativum ventriculi fermentum simul & tantibus, vel quoque à salsis comfitis, saléve conditis, quibus delectatur nonnunquam ægrotus, exsurgit cibis.

7. *Pulsus celeritas* initio quidem paroxysmi adscribend venit humoribus biliosis, & acrioribus cordi communicati illudque ad majorem motum stimulantibus, vel sanguinei rarefacentibus. Ab iisdem & febrilis calor exsurgit; nam cum acido si effervescant, maximum excitant calorem, parmodò ac in Thlo & vel o^o terebinth. si ~ Eli affundatur, quoniam non raro flammam excitato concipiunt.

8. *Pulsus debilitas* iisdem deficientibus, & primariò ~ bus vitalibus prostratis ortum debet.

9. *Noctu exacerbata sunt omnia*; quemadmodum enim universalis calor Ois filius, omnia blandò suo foveat calor sublunaria; ita illo deficiente, & retractis Ois radiis, corpnostrum calefacentibus, Dâ prædominium obtinente frigodiore, malum ægrotanti exacerbatur. Id quod multis similbus illustrari posset, modò paginæ hæ admitterent. Novi arthriticum D.D. Præses, cuius dolores, noctu brachiis ad radios Dares inter somnum expositis, alterò die notabiliter exacerbati sunt.

10. *Dolor capit is, vertigo, insomnia* à diversis quoque proveniunt causis: Crudi enim atque acres indigesti humore partim acres, flatulenti partim sanguine mediante, cerebro per arterias communicati, vel pungendo membranas cerebri nerveas, dolorem; vel ~ animales flatulentia circumrotando vertiginem; phantasie subiectum commovendo, insomnia excitant.

11. *Renum* ut & vesicæ calculus ex feculentis ♀, crudis, acidis præprimis humoribus circa glandulas, seu papillares renum carunculas, vesicæque latera cumulatis, exitumque vi invenientibus cum aliis sanguinis Thbus volatilibus ♂sis in talem coagulatur duritiem.

12. *Stranguriæ* causa ex dictis itidem innotescit, quippe vesicæ collum acidis eò per ureteres deductis humoribus dolore inficitur & quasi constringitur.

13. *Urina*

13. *Urina cruenta* fermento bilis debiliori, acidoque præ-dominanti natales debet.

14. *Nausea & Vomitus*, nephriticos subsequentes dolores, à consensu exilium nervorum sexti paris in stomachum derivatorum dependent. *Willisius* renalem inter & hepaticum alium invenisse dicitur nervum amplum, à quo vasis chole-dochis irritatis, ad nauseam, mox vomitum ventriculum ex-citari perhibet.

15. *Febrilis horror* in principio exortus, agnoscit acidam cordicū sanguine infusam lympham in glandulis conglomeratis congregatisque genitam, frigore externo, vel acidiore interno indigesto coagulatam. Idem observatur in gravedine capitis, humoribus, sanguine scil. atque lymphā, Ois calore naturali vel artificiali, mobilioribus & volatiliōribus redditis: adveniente verò frigore in glandulis cerebri coagulatur lymphā, quam mox horror subsequitur.

Circa Prognosin SALUTIS & MORTIS notandum, quod, quamvis non sit lethalis propriè & ex se; curatu tamen difficillimus existat, & eā quidem de causa, quod particulæ ♀, crudæ, coagulatæ que fibris membranarum & ligamento-rum nerveorum sint adeò impactæ, ut vel medicamentis, quamvis optimis, illas expellere sit ut plurimum impossibile; nec eadem eandem ob rationem vasorum lymphaticorum, venarumque subire possint orifica glandulosa, nec quivis fa-cile talia in enixum conversa dissolventia possideat, pauci illa ob corrosivorum metum admittant. Accedit, quod & me-dicamentorum pertantum circuitum virtus deperdatur, an-tequam ad loca affecta perveniant. Protrusis autem & ~~parti~~-tatis particulis nocivis à nobiliaribus partibus ignobiliaris-versus, fit, ut contra alias morbos sit *ωροφυλακής*, adeoque & *γεράσιμος*, minimè, ut diximus, lethalis, Hippocr. teste l. i. de morb. ήν μητὶ αὐτῷ *ωρογένται*, nisi quid illi superveniat.

LONGITUDINIS & BREVITATIS ratione Hippo-crates inter diuturnos recenset affectus. Necesse enim, ait, hos esse longos: tabem, intestinorum difficultatem, podagram, flu-niones. A paroxysmō quidem liberabitur, Medicorum præ-ceptis

ceptis si obtemperabit; non autem à malo ipsô, quod ut plurimum ad mortem usque ægrotos, uti quoque in nostro ad summum tendente sénium, conjicere est, comitatur, eò quod sufficientia hisce angustias non sint data resolventia.

Modus Eventus est multiplex: si ad salutem vergat, terminabitur resolutione materia dictæ fæ, acidæ, atque hujus per sudorem renesvè, medianibus medicamentis Thini volatilibus, alcalicis, coagulata dissolventibus, digerentibus, concurrente simul naturâ, evacuatione.

Ad partes si materia vitiosa detrudatur exteriores, benes res se se habebit; si verò ad interiores repercussa; aut alibi suppressa, perque materia translata, périculi plena res est. ἀπεγνθε πολλοῖσιν ἐς ὕδεωπα ή ποδάρεα, ἀλλοτε ἐς ἀθυα ή τῶν δε ἀθυτος ή ἀλαδοχή. Multis in aquam intercutem definit podagra, multis in asthma. Rofinc. epit. cognoscendi affectus partic. l. 4, c. 1. p. 386. Hæc successio immedicabilis est & inevitabilis. Ad cerebrum delata, Apoplexiam, motusque sæpè convulsivos excitat: per nervos cardiaços lipothymiam: per yagi paris nervos, ac intercostales ad ventriculum deposita, molestias continuas: ad pulmones, uti Gal. lib. I. ther. ad Pison. difficultatem respirandi: ad vasa lymphatica detrufo acido, obstrunctiones causatur; illa circulanti lymphæ fluxum disputantia, rumpuntur & hydropem causantur: ad intestinum sæpè transportari, ait Coss 6. Epid. sect. 34. l. 3. arthriticus enim cessat dolor, exacerbatò colicò & contrà; ad renes eandem quandoque properare materiam arthriticam, notum est, undè subortis in quibusdam renum doloribus, cessarunt arthritici & contrà. Accidit tamen sæpiùs, ut conjuncti maneant hi duo affectus, μὴ παύσαμέν & ægrię, non cessante priori morbo.

CURATIO maturanda, præpositis ceu statuis galibus, methodò medendi, & experientiâ cum materiâ præsidiorum.

Methodus medendi suggesterit Indicationes consuetas; Cum-toria symptoma ipsum, aliorumque cum ipso concurrentium morborum ablationem respicit, adeoque ut vel dolores in paroxysmo mitigentur, vel citius ad finem deducantur. Præservatoria causis removendis intenta, humoribus

quā-

quantitate qualitateque, motu atque loco peccantibus frenum injicere jubet, generalem arthritidis causam evanescendo, antequam ad articulos perveniat, acres, acidos, Θnos, ♀ reos &c. temperando, obtundendo, indigestos fixiores exaltando, & ne tales amplius generentur humores, prospicere debet.

Migratoria, supervenientia symptomata aptis demulcent remediis.

Vitalis cordi aliisque partibus nobilioribus consulit, aliis jamdum debilitatis prospicit omniaque eò dirigit, quæ ægri ex usu modò esse possunt, tam per alimenta, quam hunc in finem præparata medicamenta convenientia.

Hisce ut satisfaciamus indicationibus, triplici ex fonte petimus remediorum præsidia.

In paroxysmo itaque, uti suprà innuimus, dolores sedandi, humores solutionem continui efficients temperandi, accidiores, acres, ♀ ei alterandi, ad partes debiliores fluxuri inhibendi, fibris impacti membranosis discutiendi, effervescentes consopiendi sunt, idque ut fiat tutò, citò, jucundè, progressum facimus I. ad *Fontem chirurgicum*, in quô primâ quidem fronte se offert VENÆ SECTIO, quæ licet aliis teste *Celso*, *Platero*, *Rolfincio*, summum attulerit auxilium; nos, cum ægrotus noster maximò sit constitutus in seniò, adeoq; debilis, neque plethoricus, jam eam omittendam esse censemus, præprimis cum nec materiam partibus dolentibus firmiter impactam diminuat aut tollat, nec omnem in sanguinis massâ & glandulis contentam evanescat.

Circubitus V. S. vicarias præsenti non dissuademus ægrotanti; modò reliquæ admittant circumstantiæ.

Hæmorrhoidum apertione æger non admittit.

Frictiones aliquò modò utiles erunt, modo ferre queat.

Vesicatoria serosos atque lymphaticos eliciendo humores unà cum *fonticulis* materiam ad alia divertendo loca, conferunt maximè.

II. *Ex pharmaceutico* Fonte meliora, tutiora fortioraque mutuabimus medicamenta, & quidem,

LENIENTIA ēnnoçwptia, blandè circa primas hæren-

rentem vias stercoream educta molem, commendamusque sequentia, quæ

R. tinct. rhabarb. ʒf.

D. S. Besondere Rhabarbar R̄ etliche 30. Tropfen in Brüh zu nehmen.

R. mann. liquid. ℞ sat. ʒj. extr. cnicopharm. Əj.
essentiæ arthrit. Əß. M. S. Laxierend Manna Eråneklein.

R. pulv. vegetab. laxat. Əj. Eli. Ətis g. iv,
Θ chamædr. g. vj. eleosacch. anth. g. iv.

M. S. Laxierend Pulver auf einmahl. vel

R. M. Francof. Əj. Θ vol. succin. g. v.
R. ℞ ri q. s. M. F. l. a. pil. minutissimæ,
asperg. pulv. glycyrrh. vel chamædr.

S. Sonderlich præparirte AbendPillen auf einmahl.

R. fol. sen. f. f. ʒß. rhab. el. hermodact. aā ʒib.
cost. ver. ʒj. cinamom. ʒß.
passul. maj. exacinat. ʒvj. Θ ℞ ri Əj.
concis. contus. gr. m. M. D. in sindone.

S. Laxierende Species zur Brühe.

R. aq. chamædr. ʒj. extr. hermodact. Əjj.
sal. volat. succin. g. iii. sir. cinam. ʒib.
M. **S.** Laxirendes Eråneklein.

Hæc non minus, quam sequens clyster, alvum continuo constipatam, ut suo fungatur officio, admonebunt.

R. rad. alth. polypod. ppon. aā. ʒß.

herb. ivæ arthet. mercurial. aā. mj.

fl. hyperic. p. j. sem. lin. ʒj.

fol. sen. ss. ʒiiij. fibr. belleb. nigr. ʒj.

Coq. in s. q. aq. commun. Colat. ɪbj. adde
elect. cathol. vel diaprun. sol. ʒj.

mell. anthos. ʒx. amygd. d. ʒvj.

vitell. ov. n. j. Θ beton. ʒß.

M. **F.** Enéma.

Præparantia ordinis & dignitatis autoritate insigniter se commendantia subsequuntur; quæ suâ volatilitate atque vi, quâ pöllent, incidente, humores fixiores ad meliorem postmodum expurgationem disponunt:

Rx. aq. chamed. ʒiſ. arthrit. ʒx. extract. ivæ arthet. ʒj.
Θ volat. succin. g. iij. fir. flor. paralys. ʒj.

M. S. Bertheilend GliederTränklein / cochleatim assumenda.

Rx. rad. caryophyll. pæon. mar. acori veri ſaa. ʒiiij.
herb. ivæ arthet. salviæ, betonic. ſaa mj.
flor. anth. serpill. ſtæch. arab. ſaa p. j.
bacc. junip. ʒj. ſem. fænic. ʒij.
cinamom. acut. cubeb. ſaa ʒß. sarsapar. ʒiv.

Coq. in ſ. q. aq. ad ʒtias. Col. adde,
effentiæ arthrit. ʒj. ~ ♀ ri ʒß. fir. chamedr. ʒij.

M. Besonder GliederTränke. Dosis. Ein WeinGlaß voll Morgens zu nehmen.

PURGANTIA jam præparatos humores fortiora, propter ægrotantis debilitatem, metumque, ne iis nimium agitatis ad partes tentur affectas, & propter summum ſenium, non audemus in uſum vocare; leniora tamen commendamus, quæ ſc. acres, ab articulis nondum receptos, per epicasin ſeu partitis vicibus evacuant humores, quippe qui à dictis purgantibus leniter fermentati, per arteriarum oscula mediantibus glandulis, ad intenorū cavitates, præprimis viribus vigiliis atque doloribus non tantoperè enervatis, apprimè eliminantur.

Rx. extract. hermodactyl. g. xij. magif. gialap. g. vj.
off. microcosm. g. iv. effentiæ arthrit. q. ſ.

M. F. l. a. pilulæ num. xv.

D. S. PurgierPillen auf einmahl.

Rx. M. ♀ Quercet. ʒj. magif. gum. gutt. g. iij.
effentiæ succin. q. ſ. M. F. l. a. pil. ut ſupra.

R. extr. pil. marocost. **EB.** bellerb. nigr. g. vj.
ꝝ dulc. g. v. ♀ lat. g. iij. **R** rhabarb. q. s.
F. l. a. pil. magnit. pisor. minor. Adsperg. pulv. chamædr.
S. Purgierende GliederPillen vor einmahl.

R. Pulv. purgant. antipodagr. Parei in Hipp. Chym. Tachen.
pag. 50. descripti 9j. cui adde vel **E** vol. viperar. vel arcani
♀ ri g. iv. M. D.

R. **R** gialap. 3f. mann. liquid. 3j.
aq. cinam. 3i. M. **S.** Purgier Träncklein auss einmahl.

R. pulv. caryocost. artbrit. purg. Paracels. 9j.
E chamædr. g. iix. vol. succin. g. ii.
clæosacch. majoran. g. vj. M. D.

R. elect. caryocost. 3ij. ſpec. diagialap. Mynſ. 9j.
cryſt. ♀ ri EB. c. f. q. facch. F. Bolus;
vel cum fir. ſtæch. arab. & ros. ſol. aa q. f.
F. Electuarium. D. **S.**

VOMITORIA, quamvis hōc in affectu summæ sint efficię, quippe que materiam indigestam cīrcā primas vias hærentem, irritatis nervorum membranarumque fibrillis motu ventriculi peristalticō evācuare satis valeant, præprimis ſiata, ꝝ vit. ♀ ſii, ♀ emet. cum ♀ crud. ppt. &c. attamen ob vires debiliores omittimus hæc, & tutiora quærimus.

DIAPHORETICA, cæteris ferè omnibus præripiunt medicamentis hic palmam, dum **E**lia indigesta, crudiora, ad fixitatis ſatum reducta, fermentoque arthritico acido infecta, ſummâ quâ pollent volatilisandi virtute, exaltant, lympham, ſerosis imbutam particulis acrioribus, foras per glandularum cutis poros éliminant, ſicque reliquost temperant.

R. bezoard. ♂ al. g. x. C. C. phil. calc. g. xij.
E volat. lumbritic. g. vj.
M. **S.** SchwißPulverlein auss einmahl.

R. ſii diaphoret. **E**is chamædr. aa. EB.
E vol. opii g. ij. M.

R. ag.

Rx. aq. flor. sambuc. 3ij. theriacal. 3x.
essentiæ arthrit. 3ß. Θ vol. sangu. humani 3ß.
laud. opiat. g. iij. sir. card. bened. 3vj.

M. S. Schweißtreibend Wässerlein Löffelweis zu nehmen.

Rx. R bezoard. c. ~ ♀ri vol. præparat. 3j.

D. S. Bezoar zincetur zum Schweiß.

Rx. theriac. Androm. 3ß. bezoard. min. 3ß.
Θ vol. angel. g. vj. sacch. q. f.

M. F. bolus. D. S. Schweißtreibender Theriac.

Rx. decoct. sarsap. 3ij. mixt. simpl. 3ß.
sir. beton. 3vj. M. D.

DIURETICA ad dictos modò humores ♀ indiges-
tos tandoſ, obſtruções reſerandas non minimam me-
rentur laudem, quippè à Rolfinio b. m. obſervatum fuit, mi-
nus frequenter arthritide tentari, qui multum sudoris & \square x
emittunt. Vid. etiam Hippocr. 4. aph. 74.

Rx. liquoris nucl. Francofurtensis 3ij.
extr. junip. 3j. clyſſi min. gutt. xx. M. D.

Rx. decoct. lapath. maj. 3iiij. ſpir. Θ vol. striat. 3ß.
ſir. de 2. radic. 3j. M. D.

Rx. oc. ♂ præparat. 3iv. Θ ononid. 3ij.
volat. \square 3ß. M. D. pro 4. dosibus.

Rx. aq. petrosel. 3ij. Θ vol. juniper. 3ß.
extr. cynosb. 3ij. ſir. saxifrag. 3vj. M.

Rx. terebinth. Venet. 3ß. sem. petrosel. Maced.
glycyrrhiz. præp. aa 3ß. F. l. a. pilulæ pro 2. dosibus.

Rx. Θ junip. 3ij. Θ terebinth. vol. 3ß.
aq. ononid. 3j. ſir. beder. astris 3vj. M.

Rx. ~ Θ ♀ri 3ß. ~ vol. *ci 3j.
essentiæ aperit. 3ij. M. S.
Harnreibende Essenz 25. Tropfen.

Ad ALTERANTIA atque ROBORANTIA SPECIFICA, tanquam ad sacram anchoram configimus, inter atque externa, utpote quæ ♀, indigestos, acidos, coagulato que fibris, nerveisque membranis impactos maximè disso vunt humores, simulque dolores ab eorum particulis acridibus ortos tollunt, atque ferocientes, effervescentesque mit gare, nec non cruditates feculentas, ♀, in ventriculo no ritè fermentatas, ne ad M. S. deferantur, corrigere ac emendare, Θ microcosmicum hinc indè in matribus coagulatum resolvere valent, & quidem medicamentis non vi occulta agentibus; sed iis videlicet, quæ exactâ virtute pollent fixiora acidioraque, viscida, acriora, chylo ac sanguini impunctata, Θbus volatilibus oleosis, tuosis, balsamicis, exaltandi corrigendi effervescentes nimis acres iisdem Θ volatilibus & opiatis compescendi atque emendandi.

Rx. aq. chamædr. ʒij. essentiæ arthrit. ʒiſ.

*ci aromat. 3j. laud. op. g. ij.

sir. fl. paralyf. 3x. M. S. Sonderlich GliederWässerlein

BZ. aq. arthrit. compos. 3*iB.* essentiæ lign. sassafr. 3*B.*
~ ~~Fr~~ri gutt.vj. sir. papav. rh. 3*j.* M. S. ut supra

Lege und - 36. 28. m 1518. 16ff. herv. 21.

R. bezoard. ♂al. Θβ. magist. oss. hum. Θj.
Θ vol. viper. g. vj. M. D.

cinnab. min. opt. Blend. 35. 5ii disp.

Ex. cinnab. min. opt. splend. 3*β*. θii diaph. 3*j*.
C. mal. lumbus 2*f*. et ii □ *g* *h* *i* *j* *k* *l* *m*

\ominus vol. lumbrio. 3*ß.* opii ♀ sat. $\tilde{g}.$ iii. M. D.

Ex. ♫ öii vel cinnab. öii rectific. 38.
long and öii ñ wií suciu all

bezoard. Dris g. xij. succin. alb. præpar. 3j. M. D

Rz. Ræ öii sat. arthrit. äa 3j.

essentiæ opii ३३. M. D.

R. *essentiæ* *Itis* *Psat.* *elix.* *propriet.* *arthrit.* *aa* *3B.*
M. S. *Vermischte GliederEssenz* *20.* *Tropfen zu nehmen.*

R Δ ♂ii c. alcabest. liquore primum nos

Sibus alcalibus volat. extract. 3j.

Ræ paregor. 3j. M. D.

Rx. 6

- Ex. ⊖ vol. artbrit. ♀. iix. extr. chamaedr. 3fl.
 sir. coral. 3ij. aq. chamaepyt. q. s. M. D.
 Ex. ~ *ci c. herb. artbrit. ♂osis 3lat. 3fl.
 ~ C. essentif. 3j. M. D.
 Ex. Ræ ♂ii sicc. 3fl. C. C. f. △ calcin. 3j. D.
 Ex. fol. dauræ 3v. fl. sectar. 3j.
 essentiæ ☽ & perlar. aa 3fl.
 Q. E. croc. chelidon. meliss.
 ~ roris maj. triplum ad omnia. F. Elect.

Talia medicamenta non solum *Tackius* (nunquam sine honoris præfamine nominandus,) sed & hisce in morbis curandis celeberrimus *Cneuffelius*, unà cum *Paracelso*, summis extollunt laudibus, quippe nostrum vitæ balsamum præ aliis purgantibus ac alterantibus, confortantia, idque Hippocr. autoritate, quâ natura est morborum medicatrix.

Ex. ♀ ♂ii vel ejus Ræ 3j.
 S. Sonderliche Blutreinigende Tinctur.
 Modum præparandi variis in locis habet *Basilius Valentinus de ♂io* & ejus commentator *Kerckringius* in curru triumphali ♂ii, ut & *Polemannus de ♀e philosophorum*, nec non *Alexand. à Suchten*.

Ex. gumm. ammon. in aq. artbrit. solut. 3fl.
 extr. chamaedr. balsam. de Peru aa 3j.
 cinnab. miner. ♀. xv. campb. ♀. vj.
 laud. opiat. cydon. ♀. iij. R ♂ii q. s.
 M. f. l. a. pil. pond. ♀. j. S. Sonderliche GliederPillen.
 Hisce ex speciebus vel aliis quoque additis fieri possunt c.s.q.
 sacchari rotulæ vel Morsuli.

Vinum antiarthriticum ex specificis, ♂ibus volatilibus imprægnatis, paratum, magnarum virium, continuò erit usurpandum.

Ex. rad. bardan. filic. caryoph. aa 3j.
 herb. beton. ivæ arthet. cent. min. aa Ms.
 fl. anth. salv. lavend. aa p. ij.
 bacc.

bacc. laur. 3ij. ligni sassafr. 3j. cost. arab. 3*β.*
cinam. cortic. aurant. xyloal. aa 3is.
Θ chamædr. 3ij.

Ex hisce concis. contus. gr. m. potest fieri cum sindone rubrâ, Nodulus in vinum suspendendus; vel decoctione Decetum; vel cum spiritu quodam essentia; vel glatione ~ arthriticus fieri poterit.

Hisce specificis contenti erimus, donec lapis Butleri, vera Lili R, Aſa & Phalaja, ♀ Paracelsi diaphoret. Ens primum Δis, drief, Δ Glaura & Augurellii, Leo rubeus Rhumelii, Astrum Olis Basilii, aliaque aliorum Authorum arcana in lucem prodeant.

EXTERNA non negligenda. Ex his enim levamen in ægrotantem redundare maximum, putamus; illorum enim virtute volatili, balsamicâ, per cutis spiracula ad partem delatâ affectam, acriores temperabuntur humores.

R. ~ *ci □ si 3*β.* vin. rectif. 3vj.
camph. 3*β.* opii g. v.

M. D. S. Efferlicher GliederAuffschlag.

R. balsam. podagr. Ruland. Hartmann. aa 3ij.

M. S. Vermischter GliederBalsam.

R. axung. human. q. pl. radiis expone Garibus, & Θ quoddam volatile sublimabitur, cum aliis mixtum, utilissimum exhibet remedium.

Balsam. antipodagr. ex mum. myrrh. opobals. mastich. ♀, & Olo Qlatum cum V maximarum est virium.

R. ♀ & *ci aa 3ij. dissolve in □ fl. sambuc. arthrit. ad extra aa q. fl.

M. S. GliederWässerlein äußerlich zu gebrauchen.

R. sapon. Venet. 3*β.* camph. 3ij.
op. croc. aa 3*β.* digerauntur c.

~ arthrit. lumbric. □st. □ vol. □ Anhald. aa 3j.
post filtra, proque usu asserva. Magnarum est virium.

R. me-

R. medull. panis tritic. q. placet, cum lacte coquatur, add.
pulp. cass. extr. 3j. croc. 3ff. M. D.

R. ~ calc. viv. à Basil. Valent. & Rhenan. Ois è puto
emergentis, parati q. pl. illine partibus affectis.

R. clyff. min. ♀ sat. à Cneuffelio commendati, atque à
Keslero & Tileman. rite parati 3j. Ejusdem usus
cum præcedentibus.

R. unguent. antarthrit. bals. sapon. Venet. aa 3ff.
o camph. ♀ rectif. aa 3ff. M. D.

R. frustum carnis bubul. adhuc calentis, impone parti
dolenti.

R. aq. spermat. ran. 3ij.
magist. hni 3j. opii 3ff. M. D.

R. herb. chamadr. hyosc. chamam.
fl. sambuc. camph. ad placitum.

F. exinde sacculus, vel cum lacte coctis, *Cataplasma*.

R. v. c. roremarin. bis vel ter rectif. q. v. illine
partibus dolentibus.

R. herbb. artbrit. q. v. F. balneum. Huic adde ♀ 3ii
nondum præcipitati q. s. quod loco Thermarum proderit.

Alcahesticus & ♀ i Θus cum ♀ 3ii combinatus ad M. S.
purificandam extollitur.

R. ~ *ci antipod. Pans. 3ij. vel Q. vel Knobl.

S. Resolvier. Spiritus.

R. empl. arthrit. diafris Rul. 3j.
ol. ossis human. 3j. terebinth. q. s. M.

R. ~ Θ vel Θli rectif. 3ff.
aq. fl. sambuc. 3ij. M. D.

R. ♀ & ♂, in ▽ extingue, adde
♀ vita, Vid. Libavius.

Vinacea ob S, quod adhuc possident, commendantur.
Ex acinis enim Θ volat. maximarum virium elicetur; & si

quis illorum poterit conjungere principia, magnum habebit arcanum.

Præservationem quod attinet, & alia huc facientia, jamjam sufficienter exposita esse putamus, adeoque crambene adponamus bis coctam, super sedemus: Nisi quod vere & autumno leniter purget, & vino medicato superius descripتو cum reliquis in usum vocet. Posthæc quoque lactis curam, acrumque humorum mitigantia, non dissuademus.

Animali ut satisfaciamus facultati, ægro vigiliis atque doloribus & pœque excruciatō sequentia vites restaurantia, præ primis post sudorem, ex usu fore judicamus:

R. aq. naph. cord. vel typh. C. C. 3j. confect. alkerm. 3j.
magist. vel liquor. perlar. 3ß. julep. gemmar. 3ij. M. D.

Renum calculus, qui eodem modō, quo illa gelatinosa articulis inhærens tophacea māteria, in renum carunculis papillaribus cum alkalibus & indigestis humoribus coagulatur in enixum, hique concreti lapilli, plus Æ oleique continent, quam tophacea illa in artubus materia, eò quod sanguinis præterlabentes particulas volatiles & eas simul coagulat: quæ tamen dissolutu atque curatu difficiles admodum erunt. tantia ergo & acidum absorbentia, incidentiaque volatilia præ cæteris hīc adhibenda:

R. liquor. 2ri 2sat. 3j. & Æ 2æ. vol. 3j.
R opii gutt. x. M. S. Sonderlich vermischter
Weinstein gegen das Grieß.

R. calculi in vesic. apr. reperti 3ij.
Æ ononid. 3j. Æ vol. juniper. 3ß. M. D.

R. nephrit. 3ß. Æ 2 vol. 3ß. M. D.

R. oc. cancer. præpar.
arcæ. 2ri ex Æ 2 & acido ejus parat. aa 3j.
milleped. præpar. sang. hirc. aa 3ß. M.D. pro iij. dosibus.

R. liquor. ex 2, ① atque simul carbonibus detonatione parat. 3ij.
essentie qf. S. R lign. nephrit. aa 3ß. M. D.

R. aq.

- Rx. aq. ononid. 3ij. extr. cynosb. 9iv.
 ~ Θ striat. 3ß. laud. opiat. g. iiij.
 vin. juniper. malvat. 3j. M.
- Rx. Θ vol. terebinth. 9ß. Pro j. dosi D.
 S. SteinSalklein,

Clysteres quoque & cataplasma ex emollientibus, apertientibus, doloremque sedantibus parata, valde convenienter tepide applicata.

Tandem *Symptomata*, causæ vestem induentia graviora sublevanda, atque commodis auxiliis curanda erunt, & quidem.

Appetitus diminutus à cruditatibus viscidis, quandoque fermentum ventriculi invertentibus ortus, emendabitur Θbus volat. alcalibus, aromaticis.

- Rx. aq. stomach. Dorncr. 3ib. menth. 3j.
 extr. calam. aromat. 9i. Θ absinth. 3ß.
 Θ vol. ♀ 9ß. sir. cinam. 3ij. cent. min. 3vj.

M. S. Magenstärkendes Tränklein,

- Rx. elix. stomach. Θli Myns. 3j.

S. MagenElixir zum appetit 20. Tropfen in Brüh zu nehmen,

Sitim autem, à salsioribus bilis ascendentibus particulis dependentem, temperabunt sequentia:

- Rx. aq. acetosell. 3ij. ~ Θ dulcis vel striat. 3ß.
 sir. acetos. citr. 3x. M. S. Wässerlein gegen den Durst.

Vel paretur emulsio ex seminibus frigidis vel julapium sequens:

- Rx. aq. cerasor. nigr. iv. arthet. aa 3ij. acetos. 3j.
 sirup. berber. 3is. clyss. min. q. f.

M. S. Durststillender Julep.

Vigiliis, capitis dolori & vertigini, ab acribus, flatulentis humoribus, vaporibusque ortis, satisfactum iri speramus sequentibus:

- Rx. extr. paon. 9ib. stercor. pavon. g. xvj.
 cinnab. nativ. 3ß. laud. opiat. g. iv.

sir. beton. 3j. aq. lit. convall. 3ij. M. D.
S. Starkend HauptWässlein i. Löffel voll öfters zu genießen.

Rx. extr. majorin. 3fl. specif. cephal. Mich. gr. vj.

Θ vot. cranc. hum. gr. iij. laud. opiat. gr. ij.

elix. pæon. q. s. M. F. l. a. pil. n. xj. deauratæ.

S. Besondere HauptPillen gegen die Schmerzen auff zweymahl.
EXTERNA, ut cucuphæ balsamicæ, inunctiones &c.
etiam adhiberi possunt.

Horror febrilis specificis temperabitur febrifugis:

Rx. aqua febrifug. 3ij. extr. centaur. min. 3fl.

Θ ii diaphoret. gr. xvj. laud. opiat. gr. ij.

sir. chamædr. 3x. M. D. S. FieberWässlein.

Rx. R bezoard. 3j. essentiæ febrif. 3ij.

M. S. Vermischte FieberEssens:

Rx. specif. febrifug. Croll. 3fl.

Θ febrif. vel arcan. duplicit. 3fl.

volat. absinth. gr. viij.

flor. Θ armon. 3fl. M.

Stranguria atque excretio cruenta à fermento bilis debiliori acidoque prædominante cum originem ducant, ad modum fermentantis cerevisiæ, unde eadem alkalibus & osis temperanda.

Rx. sem. 4. frigid. maj. aa 3ij. papav. alb. 3fl.

F. emuls. c. aq. chamæpit. plantag. aa q. s. adde

laud. op. gr. iij. oc. cancr. præpar. 3ij.

sir. de alth. Fern. 3j. M. S. linderende Milch.

Externe convenientiunt axung. hirc. umbilico inuncta, vel

Rx. unguent. comitiss. 3fl. croc. & astring. 3j.

ol. cydon. 3ij. M. S. Anhaltend Salblein.

Alvi constipationem clysteres in præcedentibus præscripsiemendabunt.

Tophos atque Nodos ab acido coagulatore in partibus membranosis debilioribus concretos curatu atque dissolutu difficultimos judicamus, eò quod in enixum abierint, & raro per

ser venarum, vasorumque lymphaticorum oscula ad partes excretorias devehiri atque evacuari queant. Interea in antecedentibus commendata Θ lia volatilia alcalia, interna atque externa; reliquis omnibus præferenda erunt: Tophi vero, cum ratione materiæ & præcipitantis sint admodum diversi, diversa quoque & specialia applicanda sunt dissolutientia menstrua. Alia enim est, si præcipitetur sale communi, caseosæ albæ materiæ similis, alia vero est, si cum ♀, alia si cum ∇R &c. attamen universalis menstrui loco esse poterit. *Alcahest Helmontii*, omnia dissolvens, uti perhibetur à *Glaubero*, corpora; Et magnarum virium est Θ vol. $\frac{1}{2}$ ri ex fuso Θ ♀ per peculiare ad hoc paratum instrumentum elicium, tophos ferè quoscunque dissolvens.

Horum apertione *Hartmannianam* dudum æger rejicit.

Lactis ejusque seri usum multi commendant, tanquam acida demulcentia, & Caroli Magni præcipuum fuisse remedium perhibetur; præprimis si cum herbis arthriticis, Θ bus volatili turgidis, vel infundantur, vel coquantur.

Sinenses herbam *Theé* pro curandâ arthritide & calculo addunt.

An annuli ♀ alicujus hic esse possint valoris, non affirmamus; siquidem experientiâ firmati non satis sunt.

Transplantatio Rhumelii, *Borelli* atque *Losclii*, ut & per canem à *Flud Anglo* instituta, an eventu respondeat, hucusque nondum didicimus; ab aliis tamen in quibusdam successisse, intelleximus.

Salivatio per ♀ dulc. glandularum lympham acidam resolventem atque evacuantem commendata est ab Excellen-
tissimo D. D. Faschio, Præceptore æternum venerando, in disp. de podagr. ubi modus etiam salivationis est additus. Attamen senium cum ægrotantis, tum morbi ipsius eandem jam non admittet.

DIÆTETICO FONTE consultationi huic finem imponimus. Hic licet ordine ultimus, adeò tamen necessarius est, ut si in V. I. rebus non naturalibus delinquat æger, jam ordinata remedia vires exercere suas non possint; sed potius æger in pejorem præcipitabitur statum. Nulli vero dubius tamus

tamus, quin æger noster in omnibus obsequium sit præstitus, legesque diætæ observaturus, & quidem,

Vitalis, quô in occurrit aër, qui eligatur serenus, vivificantibus quasi ☺ radiis temperatus, nec atomis venti aquilonii austrinique acidioribus Θsis per pulmones cutisque porulos M. S. sese insinuantibus, refertus, qui hyeme volatileibus balsamiciis corrigendus; corpus verò benè munendum.

Naturalis ciborum incoctorum, crudorumque suadet abstinentiam; quippe quâ multi ab hōc, si non penitus; attamen egregiō cum emolumentō liberati fuere malō. Sint verò cibi facilioris digestionis & concoctionis, Δe culinari atque arte à particulis Ḷstrioribus probè emendati atque correcti, aromatibusque non tantum conditi, adeò, ut ventriculi fermento ejusque calore blando naturali digeri optimeque fermentari & exaltari queant, sicque acidum eorum naturale horum ope subjugabitur atq; volatilisabitur quodammodo, antequam in chylum abeant. Acidum autem in omnibus ferè alimentis reperiri, exempli loco probat panis acidus elicitus ~tus, corallia atque lapides pretiosos alios solvens. Et notum, vegetabilia pleraque fermentata acidum non solum spirare odorem; sed & acetum glatione præbere.

Vinum atque *cerevisia* sint optimè defecata, puriora, herbisque arthriticis specificis correcta; acidum verò in his si prædominetur, atque volatiles adhuc subjugatas habeat particulas, maximas in corpore minantur ruinas; acidum verò vini cerevisiæque neminem latere potest.

In *Animali alyps laxa* sit, oportet; in obediens autem præscriptis medicamentis aperienda.

Somnus fit moderatus; doloribus verò & vigiliis si perturbetur, blandis paregoricis & anodynis conciliandus.

Animi pathemata, præprimis *Ira*, cane pejus & angue fugienda, ferocientes bilis particulæ ad M. S. delaçæ universam perturbant corporis œconomiam, sensus etiam atque rationem pervertunt, cordis parenchyma acrimoniam stimulando palpitationem, pulsūque celeriorem, ad articulos delata

lata tremorem, atque motus quandoque abolitionem, ligamentosis nerveisque membranis fibrisque sese insinuatio, inducunt.

Ad & quamvis alias valde sint proclives arthritici; senilis tamen nostri agrotantis actas jam ridet illa exercitia, senioribus relinquens.

His itaque ad finem, auxiliante divina gratia, perditis, Deo, nostrum omnium Creatori & Conservatori humilimas agimus grates, precamurque, ut haecce ex naturalibus principiis petita verissima, ad Numinis sui divini gloriam, agrotamique salutem vergant!

Alculus est aliis res noxia,
sed TIBI confer,
Constituitq; gradum pri-
mum sumos ad honores.
Commoda sic TIBI sunt, quae aliis
incommoda multum:
Calculum & adjicimus nos album,
votaque sacra.
Addimus, ut felix adscendas cul-
men honoris.

Gratulab. deprop.

Rudolphus Wilhelmus
Krauß / D.P.P.

Hercules

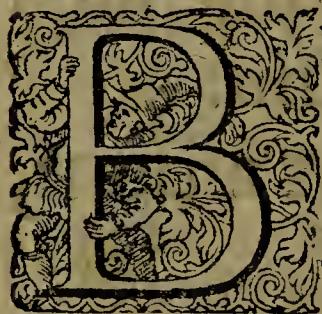
Ercules adversus geminos subsistere
nescit:

Te video morbis pluribus esse parem.
Hinc ut Te cedunt feliciter adstite morbi,
Sic horum artificem nuncia fama
canet.

Salais interpres meditatur præmia Phœbi,
Aude, ait, unum opus hoc, proximus instat honor.

Nobili atque Clarissimo Dn. Doctorando de honoribus
& hisce & proximè insecuris ex animo gratulor,
invidendos porrò successus apprecatus

Georg. Wolfgangus Wedelius
Med. D. Professor Publicus, Medicus
Ducal. Saxon. h. t. Decanus.

BÜCKINGI, egregium locas laborem,
dum doctus meditaris explicare
Morbos tartareos senis verendi.
Recte! Sic cathedram subis supremam,
Doctorisque capis rubram tiaram,
Quæ felix Tibi sit per omne tempus,
Totâ mente precor manuque amicâ,

PRÆSES.

F I N I S.